

Nhà th H Dz nh (1916-1991), ngu n th trong sáng nh t là ngu i ph n Vi t Nam.

Nhà th H Dz nh, tên th t Hà Tr u Anh, có m là ngu i Vi t, cha là ngu i Trung Hoa.

Sau năm 1954 ông k t i mi n B c nh nhi u thi sĩ ti n chi n n i danh khác, mà sau này còn đ c ngu i ta nh c đ n vì trong su t hai m i năm s ng v i c ng s n ông đã không vì mi ng ăn hay b l i cu n đ vi t ra nh ng câu th ph n i lòng yêu m n c a ngu i đ c, mà ông đã t o đ ng đ c, t sau nh ng tác ph m nh Quê Ngo i, hay các bài th nhan đ Chi u (hay Màu Cây Trong Khói), và nh t là bài Cô Gái Vi t Nam.

Trong s các thi sĩ Vi t Nam, H Dz nh là ngu i có nh ng bài th ca g i ph n Vi t Nam hay nh t, th t lòng nh t, là đ tài c a bài vi t nh này.

Ngô i ph n Vi t Nam: Ngu n th c a H Dz nh

Tác Giả: Viên Linh

Thứ Sáu, 20 Tháng 8 Năm 2010 19:38

Thân sinh H Dz nh là Hà Ki n Huân ng i Qu ng Đông. Ông Huân qua n c Vi t t cu i th k XIX, ít lâu sau quen bi t và thành hôn v i m t cô lái đò trên sông Ghép, Thanh Hóa, tên là Đ ng Th Văn.

Năm 1916 Hà Tri u Anh ra đ i. Nh ng năm th u ông s ng trong môi tr ng thiên nhiên r ng núi, nh ng i cha làm ngh buôn g ng c xuôi gi a r ng núi và thành ph .

Hoàn c nh đ i thay khi Hà Tri u Anh còn niên thi u, ông theo m v h n quê m . Quê m vùng Thanh Hóa và tình m u t c a ng i m Vi t t n t o nuôi con đã in sâu trong tâm h n ông.

Thanh Hóa, theo h c tr ng Thiên Chúa Giáo, g i là Tr ng Nhà Chung, mà nh h ng đã khi n ông vi t bài “Jésus Christ, ý nghĩa đêm Noel,” và các bài th có bóng dáng Chúa trong đó nh “H n Chi u,” “Hiu Qu nh.”

S ng Hà N i, H Dz nh b t đ u b c vào làng văn, làng báo trong kho ng 1931, c ng tác v i các báo Trung B c Ch Nh t, Ti u Thuy t Th B y.

V s ng i p văn ch ng, H Dz nh đã cho xu t b n các tác ph m văn, th nh sau: Chân Tr i Cũ (1942), M t Chuy n Tình M i Lăm Năm V Tr c (1942-ký L u Th H nh), Quê Ngo i (1943), Cô Gái Bình Xuyên (1946), Hoa Xuân Đ t Vi t (1946), Ng i C u Th ng Trung Hoa (1947), Nh ng Vành Khăn Tr ng , Dĩ Vãng, Hai M i Tình (1948), Đ ng K Mã (1943), Nhà Nhi u Con, Quê Ngo i II, Ti ng Hát Thiên Nga (1993).

Thi ph m Quê Ngo i khi m i xu t b n (1943) đã đ c tu n báo Tri Tân nh n xét: “Tên tu i c a ng i Minh H ng y, văn h c qu c ng không n g i mà ch ng đón ti p nh đã đón ti p bao nhiêu nhà văn h u tài.”

M t trong nh ng bài th c a ông đ c nh c nh đ n nhi u nh t là bài Chi u, đã tr thành l i nh c (nguyên văn) trong m t nh c ph m cùng tên. Có đ i u c n ghi nh n là, trong thi ca Vi t Nam, H Dz nh có nh ng l i ng i ca v ph m ch t ng i ph n Vi t Nam trong khá nhi u bài, đ i n hình nh t là bài Cô Gái Vi t Nam, (đ t ng H ng Nh t - bài này cũng còn tên khác là C m

Xúc) v i gi ng th h t s c chân tình, c m đ ng:

Cô Gái Vi t Nam

Cô gái Vi t Nam i!

T thu s sinh l n đ n r i

Tôi bi t tình cô u u t l m

Xa nhau đành ch nh nhau thôi.

Cô ch ng bao gi bi t b m hoa

Má h ng m i ti t m i phôi pha

Khi cô vui thú là khi đã

B ng b con th đón tu i già!

Ngũ i ph n Vi t Nam: Ngũ n th c a H Dz nh

Tác Giả: Viên Linh

Thứ Sáu, 20 Tháng 8 Năm 2010 19:38

Cô gái Vi t Nam i!

Ng n gió th i gian đ i h ng r i
Th h huy hoàng không đ xóa
Nghìn năm v ng v c ánh trắng soi.

Tôi đ n đây tìm i bóng cô
Tr v đ ng cũ hái m x a
Rau sam v n m c chân rào tr c
Sơn s t lòng cô v n đ i ch .

Đ i lúa cô tr ng nay đã t i
Gió xuân ý nh vít bông c i,
Ai hay lòng k t ng chăm lúa
Trong m t làng con đã héo r i!

Cô gái Vi t Nam i!
N u ch hy sinh có đ i
Tôi mu n n m vàng muôn kh c c
Cho lòng cô gái Vi t Nam t i.

H Dz nh cũng là m t trong m t s hi m hoi nh ng nhà th làm th v ng i v c a mình:

Bài th t ng v

G i Ngũ n Th H ng Nh t

Mình v a là ch là em
T m lòng ng i m , trái tim b n đ i
Mai này t i phút chia đôi
Hai ta ai s là ng i ti n nhau?

Xót mình đã m th ng đau
Tôi xin làm k đi sau đ mình

Ngũ gia pho nam Viet Nam: Ngũ gia th ca a Ho Dz nh

Tác Giả: Viên Linh

Thứ Sáu, 20 Tháng 8 Năm 2010 19:38

Cu c đ i đầu ph i phù sinh

N c non chan ch a nghĩa tình mình i!

(1986)

Nhân v t pho nam trong th Ho Dz nh có nhi u vóc dáng, t m t ng i trong i ch s (M Châu, bài Phong Châu), đ n cô khách qua đò (L Đò), “ch tôi” (bài Quê H ng), Bích Câu (Đ t M Ngày Xuân), Thúy Kiều (M i Tình Đ u).

Bài vi t nh này cũng nh nhân k tr c Trang Thi i S Nhân Văn nói v các Thi Th n (Muses), hay các Th n t ng Ngh thu t. Nàng th , hay ngu n c m h ng c a m t nhà th , là ánh sáng thi ca đ n đ t nhà th khi gieo v n, l a đ i u. V i Ho Dz nh, đó là ng i pho nam Viet Nam.

Trong các thi sĩ Viet Nam cùng th i v i tác gi Quê Ngo i, hình nh không m t ng i nào đ t t i ch trong sáng, ch tinh hoa, ch thiên th n mà đ n gi n trong lành nh Ho Dz nh khi làm th v pho nam.